

Oponentský posudek na bakalářskou práci

Viera Šandriková: Slovensko-maďarské vzťahy od roku 1992 až po súčasnosť v reflexii na historické determinanty

Práce Viery Šandrikové se dle názvu hodlá zabývat slovensko-maďarskými vztahy. Z názvu však není zřejmé, zda míní vztahy mezi dvěma státy, mezi dvěma národy či vztahy mezi maďarskou menšinou na Slovensku a slovenským národem či slovenskou politickou reprezentací. Pokud ale čtenář očekává, že to zjistí z textu práce, bude jeho očekávání zklamáno. Bakalářská práce je totiž mixem „od každého něco“, navíc v dosti roztěkané, místy až zmatené a zoufale neujasněné podobě.

První a zcela zásadní chybou předkládané práce je její naprostá koncepční neujasněnost, autorka si v úvodu (a ani v projektu) přesně nestanovila, o čem vlastně bude psát, co bude zkoumat, na jaké konkrétní problémy se v práci zaměří.

Název práce hovoří též o reflexi historických determinant. Ty se autorka pokouší nějak vymezit v úvodu (do s. 20), leč jde o nesoustavné chrlení postřehů, glos a faktografické tříště. Úvod práce vůbec neobsahuje popis formování novodobého slovenského národa, rozhodně ne soustavně, logicky a analyticky, natož aby byl tento proces zasazen do kontextu hlavních teorií nacionalismu. Stanovení historických determinant je tedy naprosto nedostatečné.

Následuje víceméně chronologický popis vývoje Slovenska pro roce 1990, voleb, vlád a volebních výsledků stran maďarské menšiny na Slovensku, doplněný zmínkami o některých událostech, které jsou pro slovensko-maďarské vztahy klíčové (například jazykový zákon či pozdější vstup SMK do vlád Mikuláše Dzurindy). Vše je však opět nesouvislé, roztěkané, málo podložené a omezené víceméně jen na základní faktografii.

Viera Šandriková prostě postupuje metodou obecní kronikářky, ta také jen víceméně chronologicky vrší fakta, na rozdíl od předkládané bakalářské práce zpravidla alespoň poutavějším způsobem. Vůbec nejde o politologickou práci, neboť práce nemá stanoven žádný cíl, žádnou metodologii, nehledá odpověď na nějakou otázku. Autorka ani nedovede pořádně zanalyzovat volební výsledky politických stran a hnutí maďarské menšiny na Slovensku, které byly zprvu rozdělené, což vedlo k tříštění maďarských hlasů.

Pokud jde o postavení maďarské menšiny na Slovensku, autorka není schopna zasadit své subjektivní soudy do nějakého komparačního rámce, vůbec nepíše o postavení menšin v evropských zemích, o vývoji jejich práv, a už vůbec ne o tom, jak jsou menšinová práva zakotvena v právním řádu Evropské unie. V práci tudíž vůbec neanalyzuje, jak se na postavení maďarské menšiny na Slovensku projevil vstup Slovenska (a Maďarska) do EU, respektive již snaha o vstup. Což je zcela zásadní věc. Abych se vyhnul nedorozumění: ne že by Viera Šandriková neuvěděla, že Slovensko vstoupilo do EU a že se to nějak projevilo, to ještě ano, nicméně omezila se na pouhé faktografické konstatování a na výčet z této skutečnosti plynoucích důsledků pro postavení maďarské menšiny, bez toho, aby tento fenomén analyzovala, bez toho, aby ho identifikovala jako zcela zásadní záležitost, bez toho, aby se mu věnovala podrobněji.

Práce rovněž – nepřekvapivě - trpí chudobou pokud jde o citované (odkazované), a tedy skutečně využitě zdroje a literaturu. Z celkem 78 odkazů je celkem 25 (tedy 32 %) na knihu

Evya Irmanové *Maďarská menšina na Slovensku a její místo v zahraniční politice Slovenska a Maďarska po roce 1989*. Dále jsem napočítal 8 odkazů (10 %) na knihu autorů Friče, Gála a Lorda z roku 1993 *Maďarská menšina na Slovensku* a 4 (5 %) na Karlem Vodičkou připravenou knihu *Dělení Československa. Deset let poté*. Skoro polovina odkazů je tedy na tři publikace (32 % na práci Irmanové), zbytek tvoří odkazy na víceméně základní historické přehledy a dokumenty, na oficiální internetové stránky stran a vládních institucí (těch je cca 20, tedy 25 %) a vysvětlivky k textu. Čili reálně použité zdroje a literatura jsou na úrovni seminární, nikoliv bakalářské práce.

Závěr je tedy zřejmý: práci Viery Šandrikové rozhodně nemohu doporučit k přijetí.

V Praze dne 10. 6. 2008

PhDr. Josef Mlejnek, Ph.D.